



RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.676/3
van 22 januari 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 tot uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank, wat betreft de basissubsidie’

Op 16 december 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 22 januari 2026, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 tot uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank, wat betreft de basissubsidie’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 13 januari 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 januari 2026.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe het bedrag van de jaarlijkse subsidie voor de personeels- en werkingskosten van de voor het afstammingscentrum vergunde organisatie, vermeld in artikel 26, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 ‘tot uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank’, te verhogen van 476.143 euro naar 725.000 euro (artikel 1 van het ontwerp).

Tevens wordt in het voornoemde besluit een artikel 30/1 ingevoegd dat bepaalt dat het Agentschap Opgroeien (lees: het Vlaams Centrum voor Adoptie)¹ een driejaarlijkse evaluatie uitvoert van de inzet van de middelen door het afstammingscentrum, waarbij de eerste evaluatie zal plaatsvinden in 2028, met het oog op mogelijke bijstellingen en besluitvorming in 2029 wat betreft de hoogte van de subsidie (artikel 2 van het ontwerp).

Het te nemen besluit treedt in werking op (lees: heeft uitwerking met ingang van) 1 januari 2026 (artikel 3 van het ontwerp).

RECHTSGROND

2. Artikel 1 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8, tweede lid, van het decreet van 26 april 2019 ‘houdende de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank’. Bij die bepaling wordt de Vlaamse Regering onder meer gemachtigd om het bedrag vast te stellen van de jaarlijkse subsidie voor de personeels- en werkingskosten van het afstammingscentrum.

Aangezien de bij artikel 2 van het ontwerp ingevoegde bepaling betrekking heeft op het toezicht op de besteding van de subsidie, veeleer dan op het algemene toezicht door het Vlaams Centrum voor Adoptie op de naleving van de bepalingen van het decreet van 26 april 2019 (dat volgens de gemachtigde wordt geregeld in artikel 36 van dat decreet), wordt de rechtsgrond eveneens geboden door artikel 8, tweede lid, van het decreet van 26 april 2019, in zoverre het de Vlaamse Regering machtigt om de nadere regels voor de subsidie te bepalen.

VORMVEREISTEN

3. Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, lid 3, van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ (hierna: VWEU) als mogelijke staatssteun, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De aanmelding lijkt ons niet vereist aangezien de opdrachten van het afstammingscentrum geen economische activiteit vormen. Er is geen markt voor de opdrachten van het afstammingscentrum die, zoals in dit geval, door de overheid ondersteund wordt door subsidies. De opdrachten van het afstammingscentrum maken deel uit van het openbaar gezag van de overheid en zijn daarom niet-economisch van aard.

¹ Zie daarover opmerking 6.

Op grond van de exceptie voor de uitoefening van het openbaar gezag, dient de subsidiëring voor het afstammingscentrum als een niet-economische dienst van algemeen belang te worden gekwalificeerd.”

Verschillende van de opdrachten van het afstammingscentrum, zoals bepaald in artikel 4 van het decreet van 26 april 2019, kunnen ook door commerciële marktdeelnemers worden uitgevoerd. Het lijkt aldus te gaan om een economische activiteit. Het valt bijgevolg niet uit te sluiten dat de ontworpen regeling kan worden beschouwd als een regeling betreffende staatssteun in de zin van de artikelen 107 en 108 van het VWEU die, behoudens zo ze onder één van de vrijstellingscategorieën zou vallen, bij de Europese Commissie dient te worden aangemeld.²

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan,³ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

4. Er kan in artikel 1 van het ontwerp beter worden afgezien van de vermelding van het nieuwe bedrag van de jaarlijkse subsidie in letters na de vermelding ervan in cijfers. De vermelding in letters voegt juridisch niets toe en maakt de tekst alleen zwaarder.

Artikel 2

5. Volgens de gemachtigde is het de bedoeling om het ontworpen artikel 30/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 op te nemen in afdeling 3 van hoofdstuk 3 ervan, en niet in hoofdstuk 4 ervan. Dit moet uitdrukkelijk worden bepaald.

6. In de ontworpen bepaling schrijve men “Het Vlaams Centrum voor Adoptie” in plaats van “Agentschap Opgroeien”. Het Vlaams Centrum voor Adoptie is weliswaar een afdeling van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, maar overeenkomstig 36, eerste lid, van het decreet van 26 april 2019 is het Vlaams Centrum voor Adoptie, en niet het agentschap als dusdanig, belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet.

² Zie adv.RvS 78.094/1/V van 10 september 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2025 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2020 tot uitvoering van het decreet van 26 april 2019 houdende de oprichting van een afstammingscentrum en een DNA-databank, wat betreft de basissubsidie en het subsidiekader’, opmerking 8.

³ Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

Artikel 3

7. De gemachtigde verklaarde aanvankelijk dat artikel 3 van het ontwerp zal worden aangepast om te voorzien in een inwerkingtreding op de dag die volgt op de datum van bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Aangezien echter geen bijzondere redenen voorhanden zijn om af te wijken van de gewone termijn van inwerkingtreding van besluiten, namelijk op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, behalve de wens dat het afstammingscentrum de middelen zo snel mogelijk kan ontvangen, kan artikel 3 van het ontwerp beter worden weggelaten teneinde aan te sluiten bij de gewone termijn van inwerkingtreding.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE